ROK XIII

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

№ 14

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 15 LIPCA 1938 ROKU

IV ZJAZD CHEMIKÓW POLSKICH W WILNIE

Tegoroczny Zjazd Chemików Polskich, obrał za siedzibę Wilno — miasto starych murów i bogatej przeszłości kulturalnej. Wybór miejsca obrad nie był przypadkowy: Zjazd odbywał się w 100-tną rocznicę śmierci Jędrzeja Śniadeckiego, wybitnego chemika, znakomitego fizjologa, świetnego mówcy, długoletniego profesora chemii Uniwersytetu Wileńskiego. Słusznie więc poświęcono mu na Zjeździe szereg przemówień, na Akademii zorganizowanej przez Senat i Rektora Uniwersytetu Wileńskiego i na uroczystym posiedzeniu urządzonym przez Polskie Towarzystwo Chemiczne i Polskie Towarzystwo Fizjologów, szczegółowo omawiając jego działalność naukową i kulturalną oraz niezwykłą wydajność Śniadeckiego jako uczonego. Z pietyzmem i starannością zorganizowano w salach biblioteki uniwersyteckiej wystawę pamiątek, rękopisów i wydawnictw po Śniadeckim.

Na tym tle odbyły się właściwe obrady Zjazdu Chemików pod Protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Prof. Dr. Ignacego Mościckiego. Na program złożyły się plenarne posiedzenia odczytowe w Sali Śniadeckich Uniwersytetu oraz referaty sekcyj: przemysłowej, nieorganicznej, organicznej i fizycznej.

Wielkie zainteresowanie wzbudził odczyt p. Ministra Wojciecha Świętosławskiego na temat badań nad zjawiskami krytycznymi, demonstrowanymi słuchaczom przy pomocy przyrządu własnej konstrukcji. Seria odczytów na plenum miała charakter sprawozdawczy z postępów w okresie powojennym poszczególnych gałęzi chemii teoretycznej i stosowanej. A więc p. Prof. Dr. Alicja Dorabialska w niezmiernie jasny i umiejętny sposób zobrazowała oblicze współczesnej chemii fizycznej, omawiając na tle postępów światowych liczne prace zakładów chemii fizycznej w naszych wyższych zakładach naukowych. Odczyt wypowiedziany na plenarnym posiedzeniu przez p. Inż. Edmunda Trepkę, dał słuchaczom szczegółowy pogląd na postępy techniczne polskiego przemysłu chemicznego w ostatnim 5-leciu. Prof. Dr. Jerzy Suszko omówił zasługi nauki polskiej na polu chemii organicznej. P. Prof. Dr. Wiktor Jakób w swoim referacie na temat chemii nieorganicznej w dobie współczesnej i jej stosunku do nauk pokrewnych—zilustrował nowe poglądy na budowę związków nieorganicznych. Referat p. Inż. Eugeniusza Bergera o najważniejszych materiałach zastępczych, wzbudził wielkie zainteresowanie tym aktualnym i doniosłym tematem. Wreszcie podkreślić należy wnikliwy i oryginalny referat p. Prof. Dr. Tadeusza Miłobędzkiego p. t. „Nowa chemia dawnych typów".

Poza tym w 4-ch sekcjach: chemii nieorganicznej, organicznej, fizycznej i przemysłowej— toczyły się pracowite dnie wypełnione krótkimi w założeniu referatami najrozmaitszych dziedzin, chemii czystej i stosowanej. Wygłoszono ok. 250-ciu referatów, dając bogaty obraz wszechstronnej pracy w naszych wyższych uczelniach, przemyśle, górnictwie, instytutach naukowych i badawczych.

Sekcja przemysłowa obejmowała odczyty z dziedziny eksploatacji surowców mineralnych— temat ciekawy ze stanowiska dzisiejszej polityki surowcowej, z dziedziny paliwa zastępczego, mas plastycznych, garbników syntetycznych, ciekawe prace z działu koksownictwa, kilka referatów o węglach aktywnych, ziemiach chłonnych i odbarwiających, otrzymywaniu bezwodnego alkoholu etylowego, badaniu środków żywności i b. wiele innych.

Pod względem organizacyjnym Zjazd był również udany. Program ułożono w sposób interesujący i staranny. Uczestnicy obdarowani zostali licznymi drukami, między innymi pięknie wydaną przez Polskie Powszechne Tow. Farmaceutyczne książką, zawierającą inwentarz laboratoryjny Jędrzeja Śniadeckiego.

W pierwszym dniu obrad uczestnicy Zjazdu złożyli na Rossie hołd pamięci Marszałka Piłsudskiego.

NOWE DZIAŁY PRODUKCJI

Dn. 28 czerwca r. b. odbyło się uroczyste otwarcie nowego działu fabryki Sp. Akc. J. Franaszek, mianowicie działu produkcji materiałów fotograficznych. W nowych, specjalnie wzniesionych budynkach fabrycznych, mieści się pięknie i bardzo nowocześnie urządzona wytwórnia papierów fotograficznych. Uruchomienie tego działu przez Sp. Akc. J. Franaszek nie jest bynajmniej przypadkowe, gdyż łączy się najściślej z dotychczasowym programem produkcji obić papierowych i papierów światłoczułych. Wiele fabryk zagranicznych łączy również te działy fabrykacji. Nowouruchomiona fabryka opiera się na oryginalnych metodach i nie korzysta z licencji zagranicznych w swej produkcji.

Otwarcie fabryki zaszczycili swoją obecnością Wice-Premier i Minister Skarbu, p. Inż. E. Kwiatkowski, Minister Przemysłu i Handlu p. A Roman, oraz Wice-Minister Przemysłu i Handlu p. Dr. A. Rose — w otoczeniu wyższych urzędników swych Ministerstw. Piękne przemówienie wygłosił Pan Vice-Premier, podkreślając szczególną doniosłość prywatnej inicjatywy przemysłowej, która potrafi sharmonizować swoje wysiłki z potrzebami Państwa. Dekoracja najstarszych pracowników fabryki zakończyła oficjalną część uroczystości.

Zakłady Chemiczne „Magnesium" Sp. z o. o. Warszawa, (Radzymińska 122) przystąpiły do produkcji strąconego węglanu magnezu we wszystkich handlowych gatunkach dla celów przemysłu gumowego, kosmetycznego, izolacyjnego, farmaceutycznego i innych. Wytwórnia produkuje również sól gorzką (siarczan magnezu).

BEZPIECZEŃSTWO PRACY

W dniu 8 lipca b. r. odbyło się pod przewodnictwem p. Dr. A. Hirszowskiego posiedzenie Komisji Bezpieczeństwa Pracy Związku Przemysłu Chemicznego w obecności delegatów: fabryk zrzeszonych w Związku, Instytutu Spraw Społecznych, Wzorcowni Urządzeń Ochronnych i innych.

Na wstępie zebrania p. Inż. A. Mazurkiewicz dał ciekawą analizę kart wypadkowych nadsyłanych przez fabryki chemiczne. Mimo, że materiał dokumentacyjny nie był wyczerpujący i nie dawał dokładnego obrazu wypadkowości w przemyśle chemicznym, nasunął jednak szereg ciekawych uwag i udowodnił raz jeszcze, jak ważną rolę w akcji zapobiegania wypadkom ma systematycznie nadsyłany materiał dokumentacyjny.

W dalszym toku obrad nad projektami działalności Sekcji Bezp. Pracy postanowiono prowadzić dalszą energiczną akcję propagandową w zakresie zapobiegania wypadkom. Zebranie doszło do przeświadczenia, że w każdej fabryce zrzeszonej w Związku powinna działać zorganizowana komórka bezpieczeństwa pracy, mniej lub więcej rozbudowana w zależności od wielkości fabryki. Poza tym uznano za niezbędne skłonienie zrzeszonych przedsiębiorstw do systematycznego nadsyłania materiału dokumentacyjnego, w postaci odpisów kart wypadkowych dla Ubezpieczalni.

Z WYDAWNICTW

Zwyczajem lat ubiegłych Sp. Akc. Perun wydała ostatnio „Kalendarz Spawalniczy" Nr 7. Część ogólno-informacyjna, która powtarza się z roku na rok, została całkowicie przerobiona i uzupełniona licznymi nowościami z dziedziny spawania acetylenowego i łukowego. Nadto numer ten zawiera obszerniejszą pracę o kalkulacji kosztów spawania acetylenowego i łukowego, oraz kosztów cięcia tlenem. Przeprowadzona w tej pracy szczegółowa analiza kosztów daje kalkulatorowi, czy też właścicielowi mniejszego warsztatu minimum niezbędnych podstaw teoretycznych do wprowadzenia racjonalnej kalkulacji, a ponadto — szereg tabel i wykresów wraz z wydanym w ub. r. „suwakiem spawalniczym" — umożliwia szybkie uzyskanie danych do przybliżonej kalkulacji w konkretnych wypadkach.

Nakładem „Wspólnoty Interesów" ukazała się broszura inż. K. Wierzchlejskiego p. t. „Przewody rurowe a obrona kraju". Autor, wychodząc z założenia, iż kwestia racjonalnie budowanych oraz niewrażliwych na działania wojenne i niezawodnych rurociągów, wysuwa się w planowaniu rozbudowy gospodarczej kraju na jedno z czołowych miejsc, podaje wyniki przeprowadzonych badań, jak zachowują się przy wybuchach rury stalowe i żeliwne. W konkluzji autor stwierdza większą wytrzymałość rur stalowych. Broszura ilustrowana jest licznymi fotografiami.

Z okazji 25-lecia rozpoczęcia, w niewielkiej w owym czasie fabryce chemicznej „Wola Krzysztoporska", produkcji wywoływaczy (naftoli AS), Nr 5 — 6 „Technika Włókienniczego" przynosi na ten temat ciekawy artykuł. Czytamy w nim, m. innymi, o gorącym przyjęciu z jakim spotkał się wówczas ten produkt ze strony zarówno przemysłu włókienniczego b. Kongresówki, jak i licznego grona Polaków, zajmujących kierownicze stanowiska w wielkich zakładach włókienniczych ówczesnej Rosji. Dopiero bowiem wprowadzenie naftoli AS dało możność zastosowania w procesie tworzenia barwnika na włóknie wielu zasad, wyróżniających się bardzo dużym stopniem żywości i jaskrawości kolorów, przy równoczesnej ich trwałości, co stanowiło niewątpliwie piękny rozdział w historii chemii barwników. Dla ilustracji efektów, osiągniętych za pomocą wywoływaczy (naftoli AS) i sprzęganych z nimi zasad trwałych, przy artykule załączone są wkładki wybarwień i druków.

INFORMACJE EKSPORTOWE

Wobec zamierzonego podjęcia w najbliższym czasie rokowań handlowych z Boliwią, zainteresowane firmy winny niezwłocznie zgłosić do Związku swe postulaty, dotyczące eksportu i importu.

Zanotowane zostały następujące zmiany przepisów celnych i reglamentacyjnych (Nr. 19 „Informatora Eksportowego"):

Boliwia. Ustanowienie jednego kursu waluty boliwijskiej (141,40 bol. = 1 Ł).

Ekwador. Wprowadzenie reglamentacji importowej i dewizowej.

Wenezuela. Ogłoszone zostało rozporządzenie wykonawcze w sprawie wprowadzonej reglamentacji importu.

Podajemy do wiadomości firm interesujących się eksportem do Grecji, iż Państwowy Instytut Eksportowy w porozumieniu z Poselstwem R. P. w Atenach, organizuje udział firm polskich w Międzynarodowych Targach w Salonikach w czasie od 11 września do 2 października r. b. Bliższe informacje w tej sprawie można otrzymać w Związku (tel. 529-69) lub bezpośrednio w Instytucie Eksportowym. Eksponaty wysłane zostaną z Gdyni w dn. 30 b. m.

W okresie styczeń — maj 1938 r. eksport produktów chemicznych osiągnął wartość 21022 tysięcy złotych, co w porównaniu z wartością eksportu w tym samym okresie ub. r. (21992 tys. zł.) stanowi spadek o 4,4%.

Z artykułów, których eksport znacznie zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego należy wymienić: siarczan amonu, biel cynkową, przędzę jedwabiu sztucznego, karbid, saletry, ceratę, naftalen, terpentynę i żelazokrzem.

Zwiększył się natomiast wywóz: benzolu surowego i oczyszczonego, siarczanu miedzi, azotniaku, żelazochromu, kleju kostnego, klejów roślinnych, potażu, salmiaku i celuloidu.

Zwracamy uwagę przedsiębiorstw interesujących się eksportem na ogłoszony w Nr. 19 „Informatora Eksportowego" tekst zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu w sprawie ustanowienia Komitetu Organizacji Zagranicznej Pracy Handlowej. Do zadań Komitetu należy, m. innymi, — „przyznawanie subwencyj zwrotnych na pobyt zagranicą polskich agentów handlowych (t. j. kupców, wzgl. zastępców, reprezentantów, wysłanników handlowych), z sum na ten cel przeznaczonych".

KRONIKA

W dniu 7 b. m. odbyło się w lokalu Związku zebranie Grupy Chemicznego Przerobu Drewna. Omawiane były sprawy związane z eksportem smoły drzewnej i terpentyny oraz trudności na które napotykają przedsiębiorstwa przy zaopatrywaniu się w niezbędny surowiec — karpinę.

Liga Popierania Turystyki zwraca uwagę społeczeństwa na fakt, iż deficytowy charakter turystyki zagranicznej w Polsce, wyrażający się znaczną przewagą wyjazdów obywateli polskich za granicę nad przyjazdem turystów zagranicznych do Polski, powoduje poważny odpływ dewiz na cele czysto konsumcyjne.

Aktualna sytuacja gospodarcza kraju (ujemny bilans handlowy) nie pozwala jednak na zbyteczne wydawanie rezerw dewizowych na cele nie produkcyjne. W związku z tym wyłania się konieczność powstrzymania odpływu zagranicznych środków płatniczych na cele turystyczne.

Liga Popierania Turystyki apeluje więc tą drogą do świata przemysłowego i handlowego o możliwe ograniczenie wyjazdów za granicę na cele lecznicze i rozrywkowe i do spędzenia tegorocznego lata w uzdrowiskach i na letniskach polskich.

Dnia 28 czerwca r. b. odbyło się w Gdyni w lokalu Urzędu Morskiego posiedzenie Stałej Komisji przy Ministerstwie Komunikacji dla spraw przewozowych. Komisja zatwierdziła plan przewozów na miesiąc lipiec r. b. oraz rozpatrzyła szereg zgłoszonych wniosków w zakresie usprawnienia ruchu towarowego P. K. P.

Zarząd Miejski m. Wyszkowa podaje do wiadomości zainteresowanych sfer przemysłowych, że miasto Wyszków posiada sprzyjające dla istnienia zakładów przemysłowych warunki jak: udostępnienie komunikacji wodnej (rzeka Bug) stacja kolejowa i autostrada, łącząca miasto z Warszawą (odległość ok. 50 klm.). Równocześnie miasto skłonne jest przyjść z pomocą nowopowstającemu zakładowi przemysłowemu ofiarowując bezpłatnie, bez żadnych obciążeń hipotecznych, plac pod budowę fabryki, o powierzchni 10.000 m². Bliższych informacji udziela Zarząd Miejski w Wyszkowie.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych Nr. 29 z dnia 8 lipca r. b. ogłoszone zostały rozporządzenia, wprowadzające zmiany w zakresie klasyfikacji i taryfowania magnezytu naturalnego i tlenku magnezu:

w poz. 216 klasyfikacji towarów, obejmującej magnezyt naturalny — opłaty dla przesyłek wagonowych podwyższone zostały z klasy 14 do klasy 9-ej.

Poz. 568 klasyfikacji towarów została zastąpiona nowym następującym brzmieniem:

Tlenek magnezu:

a) chemicznie czysty I 4 P_1

b) nieoczyszczony III 11 P_3.

Jednocześnie utworzona została nowa taryfa specjalna WJ-58 dla tlenku magnezu nieoczyszczonego od stacji Stebnik — Saliny do wszystkich stacyj P. K. P. z opłatami klasy 14 wagonowej.

Ministerstwo Skarbu wydało z dn. 7 czerwca 1938 r. okólnik L. D. V. 15295/4/38 w sprawie wyłączenia płatników spośród przedsiębiorstw opłacających w roku 1938 zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu. Jak z powyższego okólnika wynika, w związku z doręczonymi płatnikom postanowieniami o wyłączeniu ich spośród przedsiębiorstw, podlegających w roku 1938 zryczałtowanemu podatkowi przemysłowemu od obrotu, przysługuje im, na podstawie przepisów ust. (3) § 8 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 29 marca 1938 r. o zryczałtowaniu podatku przemysłowego od obrotu na rok 1938 (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 205), prawo wnoszenia zażaleń do Komisji odwoławczych.

ORJENTACYJNE CENY NIEKTÓRYCH WYTWORÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

	Cena zł.
Aceton	330.—
Alkohol metylowy techniczny 98%	160.—
Alkohol metylowy czysty	225.—
Amoniak skroplony za 1 kg. NH_3	1.45
Azotan amonu	100.—
Azotyn sodowy 98—100%	110.—
Benzol chem. czysty (łącznie z opłatą na fundusz drogowy zł. 12)	80.—
Benzol handlowy 90%, (łącznie z opłatą na fundusz drogowy zł. 12)	75.—
Bisulfat	15.—
Boraks krystal. (franco st. odb.)	77.—
Chlor ciekły	115.—
* Chloran potasu, techn. miel.	170.—
* Chloran sodu techn.	150.—
Chlorek bielący (parytet Ząbkowice)	30 60
* Chlorek cynku w proszku biały	115.—
Chlorek wapnia	17.—
Chlorobenzol	160.—
Chloroform purissimum	650.—
* Cytrynian sodowy	550.—
Dwuchromian potasu	155.—
Dwuchromian sodu	125.—
Dwufosforan sodowy (brutto za netto)	57.—
Dwuwęglan sodowy	36.—
Fenol czysty	195.—
Formalina 40%	160.—
* Gliceryna destylowana 85% (franco st. odbiorcza)	290.—
* Gliceryna farmaceutyczna 90%	310.—
Karbid (franco st. odb.)	50.—
Karbolineum	22.—
Klej kostny (brutto za netto, franco st. odbiorcza)	180.—
Klej skórny (brutto za netto franco st. odbiorcza)	
Gatunek Extra	250.—
Gatunek I	230.—
Krezol DAB4	75.—
*Kwas cytrynowy	420.—
Kwas mrówkowy 80%	200—210.—
Kwas siarkowy 60° Bé	4.25
Kwas winowy	440.—
* Kwaśny winian sodowy	620.—
Mączka kostna odklejona 30% P_2O_5 (brutto za netto)	15.—
Mączka rogowa 13/14% N (brutto za netto)	35.—
* Nadchloran potasu	150.—
* Naftalen czysty w łuskach	55.—
Octan metylu	300.—
Octan ołowiu gat. I	165.—
Octan sodu kryst.	90.—
* Oleina destylowana (franco st. odb.)	225.—
Olej kopytkowy	420.—
Olej kostny	400.—
Oleum 20%	12.75
Potaż kalcynowany 90/92%	110.—
Potaż żrący topiony 88/92%	135.—
Saletra potasowa	120.—
Saletra sodowa przem.	58.—
Saletra sodowa rafin.	69.—
Salmiak rafinowany	100.—
Salmiak sublimowany	180.—
Siarczan amonu kryst.	24.70
Siarczan miedzi (parytet Warszawa)	73—74.—
Siarczek sodu 60/62%	52—54.—
Smoła preparowana	15.25
Soda amoniakalna	20.70
Soda żrąca (kaustyczna)	49.70
Sól glauberska krystaliczna	7.—
Stearyna (brutto za netto, franco st. odbiorcza)	210.—
Superfosfat 16% (franco st. odbiorcza)	10.75
Toluen chem. czysty	95.—
Trójfosforan sodowy (brutto za netto)	65.—
Żelatyna techn. (brutto za netto, franco st. odbiorcza)	475.—

Ceny powyższe są cenami hurtowymi i należy je rozumieć za 100 kg loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką należy rozumieć wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne:

„Przemysł Chemiczny Boruta" Sp. Akc. Zgierz. Telefony bezp. z Łodzią Nr. 195-96, 195-97, 195-98. Adres telegr. „Boruta-Zgierz". Przedstawicielstwa: Łódź, Piotrkowska 177, tel. 192-12. Warszawa, Żórawia 29 m. 1, tel. 808-09. Warszawa, Piusa XI Nr. 3 m. 6, tel. 838-78. Bielsko, Grażyńskiego 60, tel. 21-57. Białystok, Gen. Pierackiego Nr. 38, tel. 11-08. Częstochowa, 1-a Aleja Nr. 14, tel. 17-80. Kraków, Smoleńsk Nr. 34, tel. 163-36. Poznań Słowackiego 36, tel. 63-39.

„Wola Krzysztoporska" Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.

Zakłaay Chemiczne w Winnicy, S. A. Winnica, poczta Henryków k/Warszawy, tel. 1-a podm. 17. Biuro sprzedaży: Inż. Oskar Gross. Łódź, Gdańska 81, tel. 186-12.

Chlorek wapna bielący:

„Elektryczność", Akc. Tow. Warszawa, Czackiego 6, tel. 634-44.

Chlorek wapnia ($CaCl_2$):

„Zakłady Solvay w Polsce". Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Farmaceutyczne przetwory:

„Ludwik Spiess i Syn", Sp. Akc. Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.
„Fr. *Karpiński* Spółka Akcyjna". Warszawa, Wolność 9, tel. 11-06-00.

Gliceryna farmaceutyczna i techniczna:

„Strem", Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.
„Schicht-Lever" Przem. Tłuszcz. Sp. Akc., Warszawa, Nowy Zjazd 1, telefony 605-77, 605-99.

Gumowe artykuły techniczne:

„Wolbrom", Sp. Akc. Warszawa. Leszno 15, tel. 11-06-81.
„Piastów" Zakł. Kauczukowe Sp. Akc., Warszawa, Złota 35, tel. 333-49.

Jedwab sztuczny:

„Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu", Sp. Akc. Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.
„Chodaków" Fabryka przędzy i tkanin sztucznych, Sp. Akc., poczta Sochaczew. Tel. Sochaczew 81.

Karbid:

„Elektryczność", Akc. Tow. Warszawa, Czackiego 6, tel. 634-94.

Klej kostny i skórny:

„Strem", Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Kwaśny węglan sodowy (bicarbonat):

„Zakłady Solvay w Polsce", Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Oleina zwierzęca:

„Strem", Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Olej kopytkowy:

„Strem" Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Olej kostny:

„Strem" Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Siarczek węgla:

„Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu", Sp. Akc. Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.

Słomka i włosie wiskozowe:

„Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu", Sp. Akc. Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.

Soda amoniakalna, krystaliczna i kaustyczna:

„Zakłaay Solvay w Polsce", Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Soda kaustyczna:

„Elektryczność", Akc. Tow. Warszawa, Czackiego 6, tel. 634-94.

Sól glauberska krystaliczna oraz kalcynowana, odwodniona.

„Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu" Warszawa, Wilcza 9a, tel. 8-75-39.

Stearyna:

„Strem", Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-33.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14.

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej — Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11.